

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Urtos/8/2020
Identifikačné číslo spisu: 2020010050
Dátum vydania rozhodnutia: 11. januára 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2020010050.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martiny Zeleňakovej, v trestnej veci odsúdeného K. G., v konaní o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody vykonávaného na základe rozsudku Krajského súdu v Trnave z 11. marca 2014, sp. zn. 5Ntc/2/2014, o uznaní a výkone rozsudku Mestského súdu v Brne, Česká republika z 29. októbra 2013, sp. zn. 3T/142/2013 a iné, na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 7. januára 2021, o sťažnosti odsúdeného K. G. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 3. novembra 2020, sp. zn. 6 Ntc/19/2020, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného K. G. z a m i e t a .

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením Krajský súd v Trnave (ďalej aj „súd prvého stupňa“ alebo „krajský súd“) rozhodol tak, že podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, § 66 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 Trestného zákona, v spojení s § 18 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov, sa žiadosť odsúdeného K. G. o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Mestského súdu v Brne, Česká republika, sp. zn. 3T/142/2013 zo dňa 29. októbra 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17. decembra 2013 a ktorý bol uznaný rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 11. marca 2014, č. k. 5Ntc/2/2014 - 53, právoplatným dňa 23. apríla 2014 a rozsudkom Mestského súdu v Brne zo dňa 11. novembra 2014, sp. zn. 4T/178/2014, právoplatným dňa 10. decembra 2014 a ktorý bol uznaný rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 1. decembra 2015, č. k. 3Ntc/8/2015-48, právoplatným dňa 29. decembra 2015, zamietá.

Krajský súd v Trnave svoje rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného K. G. odôvodnil okrem iného aj tým, že odsúdený neplní program zaobchádzania. Resocializačná prognóza je hodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika sociálneho zlyhania, a to z dôvodu absencie stabilného sociálneho zázemia, rizika drogovej recidívy,

bagatelizáciou doterajších zlyhaní, nestabilných pracovných návykov (pretože nikdy nepracoval v riadnom pracovnom pomere) a neschopnosti riešiť finančnú situáciu inak ako krádežami. Vzhľadom na uvedené skutočnosti krajský súd konštatoval, že odsúdený nepreukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený K. G. (ďalej aj „odsúdený" alebo „sťažovateľ") vlastným písomným podaním zo 4. novembra 2020 sťažnosť. V sťažnosti namietal tvrdenie pedagóga, že nespĺňa program zaobchádzania, že sa nezapája do ústavných aktivít a že nie je pracovne zaradený. Argumentoval tým, že sa snažil pracovne zaradiť, čo mu bolo zamietnuté. Sťažovateľ si v plnom rozsahu uvedomuje, za čo bol potrestaný, väčšinu trestu už vykonal, zmenil sa, má rodinné problémy týkajúce sa jeho brata, ktorý je vo vážnom zdravotnom stave, chorú matku, ktorá je v pokročilom veku. Po prepustení by sa prostredníctvom sociálnej kurátorky snažil nájsť prácu. Odsúdený zároveň žiada, aby bol na neho vypracovaný znalecký posudok. Po zvážení všetkých uvedených dôvodov dúfa, že najvyšší súd rozhodne v jeho prospech.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného K. G. nie je dôvodná.

Z predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že dňa 21. septembra 2020 bola Krajskému súdu v Trnave doručená žiadosť odsúdeného Dömeho o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z dôvodu, že splnil zákonnú lehotu na podanie žiadosti, došlo k jeho polepšeniu a spĺňa všetky predpoklady pre kladné rozhodnutie. Odsúdený zároveň vyhlásil, že sa bude vyhýbať akejkolvek trestnej činnosti, bude viesť riadny život a zamestná sa.

Odsúdený K. G. vykonáva trest odňatia slobody v ÚVTOS Ilava, ktorý mu bol uložený rozsudkom Mestského súdu v Brne, Česká republika z 29. októbra 2013, sp. zn. 3T/142/2013, právoplatným 17. decembra 2013, uznaný rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 11. marca 2014, sp. zn. 5Ntc/2/2014, právoplatným 23. apríla 2014. Predpokladaný koniec trestu je stanovený na 30. septembra 2021.

Odsúdený má vykonať aj trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Mestského súdu v Brne z 11. novembra 2014, sp. zn. 4T/178/2014, právoplatným 10. decembra 2014, uznaný rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 1. decembra 2015, sp. zn. 3Ntc/8/2015, právoplatným 29. decembra 2015. Predpokladaný koniec výkonu trestu je stanovený na 30. júla 2022.

Ďalšie tresty odňatia slobody, ktoré odsúdenému boli uložené rozsudkom Mestského súdu v Brne, Česká republika, sp. zn. 3T/142/2013 z 29. októbra 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť 17. decembra 2013, uznaný rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 11. marca 2014, sp. zn. 5Ntc/2/2014, a to vo výmere 5 (päť) rokov a 32 (tridsaťdva) mesiacov už vykonal.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Ilava z 2. októbra 2020 (č. l. 14) okrem iného vyplýva, že odsúdený bol na výkon trestu odňatia slobody dodaný z cudziny do ÚVTOS Bratislava s minimálnym stupňom stráženia. Rozhodnutím Krajského súdu v Trnave zo 17. januára 2019, sp. zn. 3Ntc/31/2018 mu bola zmenená súdna diferenciacia výkonu uloženého trestu odňatia slobody z minimálneho stupňa stráženia na stredný stupeň stráženia. Do ÚVTOS Ilava bol odsúdený premiestnený dňa 19. februára 2019 a umiestnený bol do oddielu s bezpečnostným režimom. Dňa 14. mája 2019 bol umiestnený do výchovného kolektívu v diferenciacnej skupine "C", kde sa nachádza aj v súčasnosti. V správaní sa odsúdeného sa od začiatku výkonu trestu odňatia slobody vyskytovali nedostatky. Opakovane porušoval interné predpisy, keď užíval nepredpísané lieky, býval neustrojený, nedodržiaval časový rozvrh dňa, porušoval zákaz fajčiť, správal sa drzo. Príkazy a nariadenia príslušníkov nie vždy rešpektoval. Zákonné normy dodržiaval len pri direktívnom vedení. Bol jedenkrát disciplinárne odmenený a šesťkrát disciplinárne potrestaný. Neabsolvoval žiaden rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Odsúdený je nekritický k spáchanej trestnej činnosti a zmena jeho postoja počas výkonu trestu nenastala. Odsúdený bol v priebehu výkonu trestu odňatia slobody pracovne zaradený na viacerých pracoviskách, z ktorých bol viackrát vyradený pre porušenie povinnosti pracovať. V

sťažnosti odsúdený namietal, že sa snažil pracovať. V skutočnosti si však nevedel osvojiť stabilný a dlhodobý pracovný návyk.

Pokiaľ odsúdený uvádzal v sťažnosti nepriaznivé zdravotné problémy jeho brata a matky, tak k tomu najvyšší súd uvádza, že z predmetnej správy vyplýva aj skutočnosť, že odsúdený s vonkajším prostredím udržiaval nepravidelnú formu korešpondencie, telefonovania a návštev s bratom a matkou. Odsúdený je slobodný, bezdetný. Doposiaľ bol 15-krát súdne trestaný, opakovane sa dopúšťal trestného činu krádeže.

Z hodnotenia rizika sociálneho zlyhania (č.l. 18 - 19) okrem iného vyplýva, že odsúdený je bezdomovec, sociálne neukotvený, bez sociálneho zázemia, nezamestnaný v časovom intervale od 12 do 24 mesiacov pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody, je drogový a inak závislý, zodpovednosť akceptuje minimálne, odmieta zmenu (edukačne uzatvorený, rigidný), nekritický k spáchanému trestnému činu, viackrát odsúdený, aktuálne za závažnejšiu trestnú činnosť.

Odsúdený pochádza z dysfunkčnej rodiny, vychovaný v ústave, má neukončenú základnú školu, špeciálnu školu, bez vzdelania, pred nástupom výkonu trestu odňatia slobody mal vážne problémy, dlhy, nedostatočný alebo žiadny príjem.

Dosiahol počet bodov spolu 18, čo znamená vysoké riziko (12 a viac bodov).

Resocializačná prognóza je nepriaznivá, riziko sociálneho zlyhania vysoké.

Podľa § 18 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zák. č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov, súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím vzorným správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že pre kladné rozhodnutie o podmienenom prepustení odsúdeného je vždy potrebné splnenie nielen formálnych, ale i materiálnych podmienok.

Čo sa týka posudzovaného prípadu, Krajský súd v Trnave u odsúdeného K. G. správne zistil splnenie zákonom stanovenej formálnej podmienky na podmienne prepustenie spočívajúcej vo vykonaní súčtu pomernej časti postupne uložených trestov. V tejto časti najvyšší súd poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu na č. l. 5 a 6, s ktorým sa stotožňuje.

Správne postupoval Krajský súd v Trnave, keď konštatoval nesplnenie prvej materiálnej podmienky - nepreukázanie polepšenia sa odsúdeného plnením svojich povinností. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje najmä na hodnotenie odsúdeného z ÚVTOS Ilava.

Odsúdený nesplnil ani druhú materiálnu podmienku - dôvodnosť očakávania vedenia riadneho života po podmienenom prepustení. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na register trestov, z ktorého vyplýva, že odsúdený bol 15-krát súdne trestaný, opakovane páchal trestné činy krádeže (špeciálna recidíva). Resocializačná prognóza je u neho hodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika sociálneho zlyhania z dôvodu absencie stabilného sociálneho zázemia, rizika drogovej recidívy.

Ani Ústava Slovenskej republiky, ani zákon nepriznávajú odsúdenému nárok na podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (R 19/2002).

Nepriaznivý zdravotný stav brata alebo matky, na ktorý sa sťažovateľ odvolával, nezakladá dôvod na jeho podmienené prepustenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že chovanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody a jeho pomer k práci nie je výrazom jeho skutočného polepšenia, nepreukázal také polepšenie, aby bolo možné očakávať, že v budúcnosti bude viesť riadny život pracujúceho človeka.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, Najvyšší súd Slovenskej republiky podanú sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

P o u č e n i e :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.